

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/61/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122372060
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivan Kubínyi
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:6122372060.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Ivana Kubínyiho a sudkýň JUDr. Gabriely Janákovcej a Mgr. Zuzany Holúbkovej v spore žalobcu: A. B. C., D., E., nar. XX.X.XXXX, bytom F. G. H. XXXX/XX, I., zast. JUDr. Andrejom Garom, advokátom so sídlom Štefánikova 14, Bratislava, IČO: 30 850 436, proti žalovanej: A. J. C., nar. X.XX.XXXX, bytom C. H. XXXX/XX, I., zast. SOUKENÍK-ŠTRPKA, s.r.o. so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 36 862 711, o zaplatenie 104,60 eur s príslušenstvom, o odvolaniach žalobcu i žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 13. februára 2023, č.k. 5C/37/2022-81, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I. a III. **p o t v r d z u j e**.
- II. Žiadna zo strán sporu **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 104,60 eur s 5% ročným úrokom z omeškania od 6.9.2022 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom II. vo zvyšku konanie zastavil. Výrokom III. nepriznal žalobcovi voči žalovanej náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie rozhodoval na základe žaloby, ktorou sa žalobca domáhal od žalovanej zaplatenia 104,60 eur s príslušenstvom titulom náhrady škody. V žalobe uviedol, že náhrada škody predstavuje vynaložené náklady v súvislosti s cestou do miesta bydliska maloletého dieťaťa a späť dňa 31.7.2020, kde sa mal realizovať jeho styk s maloletým na základe súdneho rozhodnutia. Tento styk však žalovaná zmarila. Žalovaná neposkytnutím potrebnej súčinnosti porušila svoju prevenčnú povinnosť podľa § 415 Občianskeho zákonníka, čím mu spôsobila škodu. Cesta z Bratislavy do Bojníc a späť predstavuje vzdialenosť 372 km, pričom základná náhrada je 71,80 eur a náhrada za pohonné látky 33,30 eur.

3. Žaloba čiastočne vzal žalobu späť v časti úrokov z omeškania. Preto súd prvej inštancie konanie čiastočne zastavil podľa § 145 ods. 2 CSP čo do úrokov z omeškania 5% zo sumy 104,60 eur od 1.8.2020 do 5.9.2022.

4. Po dokazovaní súd prvej inštancie dospel k záveru, že nárok žalobcu je daný, a preto žalobe vo zvyšnej časti vyhovel. Citoval §§ 415, 420 ods. 1 a ods. 3 Občianskeho zákonníka.

5. Podľa súdu prvej inštancie bolo spoľahlivo preukázané a medzi stranami nesporné, že dňa 31.7.2020 bolo stretávanie sa žalobcu s maloletým upravené vykonateľným súdnym rozhodnutím zo dňa 1.7.2020 č.k. 18P/54/2019-389. Bolo nesporné, že dňa 31.7.2020 sa stretnutie žalobcu s maloletým neuskutočnilo. Podľa rozhodnutia súdu mal žalobca právo stretnúť sa so synom počas letných prázdnin

v školskom roku 2019/2020 v čase od 27.7.2020 od 9.00 hod. nepretržite do 2.8.2020 do 17.00 hod. v neprítomnosti žalovanej, a to na vymedzenom mieste. Tomu zodpovedala povinnosť žalovanej pripraviť maloletého na stretnutie so žalobcom a stretnutie umožniť.

6. Žalobca sa dňa 27.7.2020 do miesta bydliska dieťaťa po predchádzajúcom upozornení prostredníctvom SMS správy dostavil. K odovzdaniu dieťaťa však v uvedený deň nedošlo. Žalobca sa preto do miesta bydliska dieťaťa dostavil aj dňa 28.7.2020, 29.7.2020, 30.7.2020, pričom ani raz ku stretnutiu so synom nedošlo. Dňa 28.7.2020 žalovaná SMS správou žalobcu (po jeho 8 predchádzajúcich správach) informovala, že maloletý bol po predchádzajúcom dni vystresovaný, mal teplotu, pretože toľko plakal, nemohol spať a skoro celú noc bol hore. Na ďalšie SMS správy žalobcu žalovaná už vôbec nereagovala, a to ani v nasledujúcich dňoch. Dňa 31.7.2020 žalobca SMS správou žalovanej oznámil, že je pred domom, auto žalovanej sa tam nenachádza, telefón má nedostupný a pýtal sa, kde sa žalovaná a maloletý nachádzajú. Žalovaná opäť nereagovala.

7. Súd prvej inštancie posúdil, že žalovaná zavinene zmarila stretnutie maloletého syna s otcom. Bez relevantného objektívneho dôvodu syna na stretnutie s otcom nepripravila a stretnutie mu neumožnila. Žalovaná svojím správaním podľa súdu prvej inštancie priamo porušila povinnosť uloženú jej vykonateľným rozhodnutím súdu, teda žalovaná zodpovedá za škodu vzniknutú žalobcovi podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Škoda žalobcu v podobe vzniknutých nákladov na prepravu vznikla v priamej príčinnej súvislosti s jeho cestou z miesta bydliska na miesto stretnutia sa so synom. Zavinenie žalovanej spočíva v jej úmyselnom konaní, pretože jednoznačne vedela, že svojím konaním, neumožnením stretnutia syna so žalobcom, poruší právo žalobcu na stretnutie so synom, a teda poruší povinnosť uloženú súdnym rozhodnutím a s týmto následkom bola uzročená.

8. V konaní žalovaná argumentovala tým, že maloletý nechcel ísť na stretnutie s otcom, napriek jej snahe, aby sa toto stretnutie uskutočnilo. Túto skutočnosť preukazovala videozáznamom z 27.7.2020 a úradným záznamom privolanej policajnej hliadky zo dňa 27.7.2020. Pokiaľ ide o úradný záznam policajnej hliadky z 27.7.2020, súd prvej inštancie uviedol, že žalovaná predložila text označený ako „K. XXX.XX/XXX - I., C. XX“, kde je rukou napísaný dátum 27.7.2020, pričom z neho nie je zrejmé, kto tento text vyhotovil, nie je na ňom žiaden podpis ani pečiatka. Na predloženej videozázname síce je zachytené, že maloletý plače, zatvára vchodové dvere a nechce odísť od žalovanej, nie je však z neho zrejmé, v ktorý konkrétny deň bol tento záznam vyhotovený a čo na ňom zachytenej situácii predchádzalo. Podľa obsahu videa je možné iba predpokladať, že obrazový záznam mohol byť vyhotovený dňa 27.7.2020 (vzhľadom na popis situácie v daný deň zo strany sporových strán a tiež prítomnosti príslušníčky polície vo vchodových dverách domu, kde sa maloletý nachádzal). Skutočnosť, že dňa 27.7.2020 maloletý odmietal ísť na stretnutie so žalobcom, však podľa súdu prvej inštancie neodôvodňuje neuskutočnenie stretnutia žalobcu so synom dňa 31.7.2020, pričom žalovaná v konaní nepreukázala existenciu akejkoľvek objektívnej skutočnosti, pre ktorú nebolo možné stretnutie žalobcu so synom v uvedený deň realizovať.

9. Žalovaná poukazovala na to, že maloletý odmietal styk s otcom, nakoľko bol stresovaný tým, že musí u žalobcu aj prespať. Tvrdila, že maloletý so žalobcom nikdy taký rozsiahly čas nestrávil a nikdy nebol v neprítomnosti matky po tak dlhú dobu. Poukazovala na to, že dňa 30.7.2020 iniciovala stretnutie s kolíznym opatrovníkom, kde sa snažila so žalobcom dohodnúť na náhradných termínoch stretnutia tak, aby dieťa nebolo stresované nutnosťou prespania u žalobcu. Z vyjadrenia žalovanej vyplýva, že k dohode o inom spôsobe styku žalobcu s maloletým nedošlo. Okrem toho žalovaná poukazovala na to, že úprava styku v zmysle uznesenia súdu zo dňa 1.7.2020, č.k. 18P/54/2019-389, nebola v najlepšom záujme maloletého, nakoľko toto rozhodnutie odvolací súd dňa 5.8.2020 uznesením sp. zn. 19CoP/33/2020 zmenil a styk žalobcu s dieťaťom pôvodne určený v čase od 24.8. do 30.8.2020 vymedzil na čas od 24.8.2020 od 9.00 hod. do 26.8.2020 do 17.00 hod v neprítomnosti žalovanej ako matky.

10. Súd prvej inštancie k uvedeným námietkam uviedol, že nemajú vplyv na posúdenie zodpovednosti žalovanej za škodu spôsobenú žalobcovi, nakoľko uznesenie zo dňa 1.7.2020, č.k. 18P/54/2020-389, bolo ku dňu 31.7.2020 vykonateľné, medzi stranami sporu nedošlo k dohode na inom spôsobe úpravy styku otca s dieťaťom, a preto žalovaná bola povinná rozhodnutie súdu rešpektovať.

11. Pokiaľ k realizácii styku nedošlo, súd prvej inštancie zdôraznil, že žalovanú zaťažovalo dôkazné bremeno na preukázanie takej skutočnosti, pre ktorú objektívne nebolo možné, aby sa styk realizoval. Žalovaná v tomto smere dôkazné bremeno v konaní neunesla. Naopak, z SMS komunikácie otca v uvedený deň vyplýva, že žalovaná na jeho komunikáciu nereagovala a pravdepodobne sa v mieste bydliska ani nenachádzala. Súd prvej inštancie preto skonštatoval, že dňa 31.7.2020 nebola preukázaná existencia takej objektívnej skutočnosti na strane maloletého, ktorá by bránila jeho stretnutie s otcom.

12. Vzhľadom na uvedené mal súd prvej inštancie za splnené všetky predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu.

13. Čo sa týka rozsahu škody, teda nákladov žalobcu na vynaloženú cestu do bydliska matky a späť, súd prvej inštancie sa zaoberal aj účelnosťou použitia vlastného motorového vozidla. Uvedené posúdil s kladným výsledkom.

14. Cesta žalobcu z miesta bydliska I. - F. G. do miesta styku I., C. a späť predstavuje vzdialenosť 372 km. V zmysle § 7 ods. 1 v spojení s § 7 ods. 4 zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách si žalobca nárokuje základnú náhradu vo výške 71,80 eur (0,193 eura x 372 km v zmysle opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny č. 143/2019 Z. z.) a náhradu za spotrebované pohonné hmoty vo výške 32,80 eura (vychádzajúc z priemerných cien pohonných látok v SR podľa Štatistického úradu Slovenskej republiky bola cena benzínu natural 95 oktánový v týždni od 27.7.2020 do 02.8.2020 v sume 1,16 eura/ liter; pri spotrebe vozidla 7,6 l/ 100 km predstavuje výška náhrady za spotrebované pohonné hmoty sumu: 372 km : 100 km = 3,72 x 7,6 l = 28,272 litrov; 28,282 litrov x 1,16 eur predstavuje po zaokrúhlení sumu 32,80 eur). Spolu predstavujú cestovné náhrady sumu 104,60 eur.

15. Súd prvej inštancie žalobcovi priznal aj uplatnený úrok z omeškania. Žalobca žalovanú prvýkrát vyzval na náhradu škody až doručením žaloby, preto sa dostala do omeškania deň nasledujúci po doručení žaloby, t.j. dňa 6.9.2022.

16. Náhradu trov konania súd prvej inštancie žalobcovi nepriznal s poukazom na § 257 CSP. Žalovaná v priebehu konania už vo svojom odpore poukazovala na správanie žalobcu, ktorý podáva identické žaloby za každý jednotlivý deň zmareného styku, pričom ide aj o dni nasledujúce po sebe. Podľa žalovanej koná takto účelovo v snahe ju poškodiť. Žalobca svoje rozhodnutie podávať samostatné žaloby (v čase rozhodovania na Okresnom súde Prievidza najmenej 34 samostatných žalôb) nijako nevysvetlil, pritom mu bolo zrejmé, že uvedené namieta žalovaná. Podľa súdu prvej inštancie tak ide o dôvody hodné osobitného zreteľa, spočívajúce v procesnom správaní samotného žalobcu a v povahe vecí. Žalobcovi nič nebránilo podať žalobu, v ktorej uplatní svoje nároky na náhradu škody za viacero dní, pričom podľa povahy jeho nárokov ide o totožné škody z titulu cestovných nákladov, ide o totožný okruh sporových strán a veci čiastočne skutkovo spolu súvisia. Ide o zjavné zneužitie práva, ktoré podľa čl. 5 Základných princípov CSP nemôže požívať právnu ochranu. Podávanie samostatných žalôb za každý jeden zmarený styk, pričom ide vo viacerých prípadoch o takmer identické žaloby, neúčelne predražuje spôsob domáhania sa súdnej ochrany žalobcu, na ktorom sa nemôže spolupodieľať žalovaná v podobe náhrady trov konania.

17. Proti výroku I. tohto rozsudku podala odvolanie žalovaná.

18. Namietala, že už dňa 27.7.2020 oznámila žalobcovi, že o realizáciu styku požiadala kolíznou opatrovníčku. K stretnutiu s kolíznou opatrovníčkou došlo dňa 30.7.2020. Stretnutie malo zabezpečiť dohodu, aby k odovzdaniu dieťaťa došlo bez zbytočného stresovania a zhoršovania stavu maloletého. Požiadala kolíznou opatrovníčku o účasť vo veci, aby bolo prihliadané na najlepší záujem dieťaťa a nebol odovzdávaním traumatizovaný, keďže už vopred vyjadroval nevôľu pri predstave opustenia matky na čas určený neodkladným opatrením.

19. Ďalej žalovaná tvrdila, že maloletého na styk riadne pripravila. Uviedla, že preukázala, že išlo výlučne o vôľu maloletého, ktorý odmietal styk v rozsahu na prespanie. Po celý čas postupovala tak, aby bol sledovaný najlepší záujem maloletého.

20. V prípade styku, ktorý sa mal konať dňa 31.7.2020, nejde len o subjektívnu interpretáciu najlepšieho záujmu maloletého. V danom prípade bolo neodkladné opatrenie, na základe ktorého si mal žalobca

maloletého prevziať, viackrát menené, pričom v súčasnosti došlo k zrušeniu rozsahu styku na prespanie rozhodnutím Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 23.6.2022, sp. zn. 19CoP/20/2022, práve v dôsledku toho, že styk v rozsahu na prespanie nie je podľa konajúceho súdu v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Preto jej nemožno pripisovať porušenie právnej povinnosti.

21. Žalovaná upozornila, že si plnila svoju prevenčnú povinnosť, a to práve tým, že sa snažila uskutočniť realizáciu styku za prítomnosti kolíznej opatrovníčky, pričom zároveň o skutočnostiach informovala aj záujmové združenie Orchidea a psychologičku. Počínala tak, aby bol zachovaný bezpečný vývoj maloletého a sledovala jeho najlepší záujem.

22. Žalovaná mala za to, že súd prvej inštancie neopodstatnene nevzal do úvahy, že neodkladné opatrenie bolo následne pre nesúlad so zákonom – najlepším záujmom maloletého – zrušené, a teda práve z dôvodov, na ktoré upozorňovala a aktívne riešila. Žalobca bol o všetkých týchto skutočnostiach informovaný, nakoľko sa zúčastňoval súvisiacich súdnych konaní, ako aj stretnutí s kolíznou opatrovníčkou.

23. Súd prvej inštancie sa podľa žalovanej nesprávne vysporiadal s otázkou údajného porušenia právnej povinnosti pri nerešpektovaní vykonateľného súdneho rozhodnutia, nakoľko porušenie z jej strany nebolo preukázané. Nebolo preukázané, že by maloletého akokoľvek ovplyvňovala, prípadne že by sa pri neuskutočnení styku jednalo výlučne o jej vôľu. Znalecký posudok predložený žalobcom nie je možné považovať za relevantný dôkaz, a to najmä z dôvodu, že tento nebol predložený v celom rozsahu. Žalobca účelovo predkladá dôkazy, ktoré sú vytrhnuté z kontextu, a teda nepreukazujú skutočný stav. V tomto smere tak žalobca neuniesol dôkazné bremeno.

24. Strohé konštatovanie, že neodkladné opatrenie bolo v čase uskutočnenia styku vykonateľné a zmena rozhodnutia nemá vplyv na posúdenie veci, nie je podľa žalovanej správne. Práve to, že neodkladné opatrenie bolo vydané v rozpore s najlepším záujmom maloletého, má podstatný vplyv na rozhodnutie, keďže preukazuje, že nezodpovedá za škodu, ktorá žalobcovi vznikla, a zároveň rozhodnutie, ktorým došlo k zmene neodkladného opatrenia v celom rozsahu, potvrdzuje, že išlo výlučne o vôľu maloletého.

25. Žalovaná upozornila, že maloletého riadne motivovala k styku, avšak ten odlúčením od nej, v rozsahu na prespanie, výslovne odmietal. Styk nebolo možné realizovať tak, aby maloletý neutrpel žiadne psychické traumy, ktoré by mohli mať za následok jeho ďalší nepriaznivý vývin. Žalobca v danom prípade zodpovedá za úhradu cestovných výdavkov výlučne sám, keď odmietol ponúkané riešenia, ktoré sledovali najlepší záujem maloletého, a hlavne s poukázaním na to, že žalobca bol o všetkých skutočnostiach riadne a opakovane informovaný. Riešenie situácie navrhovala dňa 27.7.2020 pred príslušníkmi policajnej hliadky, ako aj dňa 30.7.2020 pred kolíznou opatrovníčkou, avšak žalobca akokoľvek návrhy žalovanej odmietal. Žalobca bol upovedomený o nevhodnosti maloletého a problémoch pri jeho odovzdávaní v rozsahu na prespanie, a teda si bol vedomý vynakladania finančných prostriedkov na cestu do miesta bydliska maloletého, kde sa opakovane dostavoval.

26. Podľa žalovanej tak svoju právnu povinnosť neporušila. Poukázala na uznesenie Ústavného súdu SR z 19.1.2017, sp. zn. II. ÚS 56/2017, v ktorom sa okrem iného uvádza: „Pokiaľ nie je možné dieťa presvedčiť i napriek adekvátnemu výchovnému pôsobeniu, že má ísť k otcovi, sankčné pôsobenie súdu tak postráda reálny objekt, teda vôľu ovplyvniteľnú v ľudské konanie, na ktoré by mohlo reálne pôsobiť“. Preto akokoľvek sankčné pôsobenie, či už zo strany privolaných policajných hliadok, alebo zo strany súdu prvej inštancie nie je v súlade s čl. 12 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa.

27. Žalovaná mala ďalej za to, že je potrebné vynaloženie cestovných výdavkov do miesta bydliska maloletého posudzovať ako bežné riziko, ktoré znáša poškodený – žalobca. Je tiež nevyhnutné skúmať mieru zavinenia žalobcu na vzniku škody. Bol si vedomý, že maloletý odmieta styk v rozsahu na prespanie a napriek tomu sa každý deň dostavoval do miesta bydliska maloletého a trval na jeho vydaní, čo v maloletom podľa názoru žalovanej umocňovalo vôľu styk neuskutočniť. Maloletý bol žalobcom opakovane vystavovaný stresovým situáciám, ktoré sám žalobca svojimi konaniami vyvolával a v súčasnosti aj naďalej vyvoláva.

28. Podľa žalovanej súd prvej inštancie nesprávne skúmal zavinenie. Nebolo preukázané jej zavinenie na vzniku škody žalobcu. Zavinenie je rovnako potrebné preukázať. Pripravila maloletého na styk

a snažila sa ho motivovať k stretnutiu, pričom je rovnako v jej záujme, aby sa zlepšil vzťah žalobcu s maloletým.

29. Žalovaná upozornila na vyhlášku Ministerstva spravodlivosti SR č. 207/2016 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých. Tá explicitne uvádza v § 3 ods. 2, že správanie a názor maloletého je potrebné brať pri výkone rozhodnutia do úvahy. Analogicky je teda potrebné brať názor a správanie maloletého do úvahy aj v prípadoch, keď nie je výkon nariadený súdne, ale dochádza k realizácii bežného styku na základe súdneho rozhodnutia. Už v dôsledku uvedeného jej nemôže byť pripisovaná zodpovednosť za škodu žalobcu.

30. Žalovaná akcentovala, že preukázala vôľu maloletého zo dňa 31.7.2020 predloženým videozáznamom zo dňa 27.7.2020, z ktorého jednoznačne vyplýva, že maloletý bol rozrušený a odmietal styk, pričom sám zatváral dvere a nechcel odísť so žalobcom. Takéto konanie maloletého sa opakovalo každý deň, čo žalovaná riešila aj s kolíznou opatrovníčkou a žalobcom, pričom si nezabezpečuje dôkazy vo forme videozáznamov, nakoľko má za to, že ani uvedená skutočnosť nie je v najlepšom záujme maloletého. Vôľa maloletého je teda riadne preukázaná. Závery súdu prvej inštancie, ktoré naznačujú, že by vyhotoveniu videozáznamu malo „niečo“ predchádzať, nie sú správne. Nebolo preukázané, že by akokoľvek vplývala na vôľu maloletého alebo ho inak rozrušovala. Predloženým videozáznamom preukazovala, ako prebiehalo odovzdanie, pričom nie je dôvodné sa domnievať, že náhle došlo k zmene vôle maloletého, najmä keď túto v priebehu celého týždňa žalobcovi oznamovala a zároveň danú situáciu riešila aj s kolíznou opatrovníčkou

31. Žalovaná nesúhlasila so súdom prvej inštancie, že by sa nenachádzala v inkriminovanom dni doma. To preukázané nebolo. Takéto skutkové závery sú len na báze pravdepodobnosti. Práve naopak, po celý čas tvrdila, že maloletého na styk riadne pripravila a snažila sa ho rovnako ako predošlé dni k stretnutiu s otcom motivovať.

32. Ďalej žalovaná namietala, že súd prvej inštancie sa nedostatočne zaoberal vyhodnotením dôkazov, čo zakladá porušenie jej práva na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie sa napríklad nedostatočne zaoberal predloženým znaleckým posudkom, resp. jej námietkami voči predloženému znaleckému posudku. Nie je zrejme jeho posúdenie, resp. či ho súd prvej inštancie pri rozhodovaní vzal do úvahy, alebo prihliadol na dôkazy, ktoré predložila na rozporovanie znaleckého posudku. Citácia výrokov zo znaleckého posudku nie je vyhodnotením dôkazov.

33. Žalovaná v odvolaní predložila Znalecký posudok č. X/XXXX zo dňa 15.1.2023 vypracovaný B. L. M.. Bol vypracovaný do konania vedenom na Okresnom súde Bratislava IV, sp. zn. 13P/91/2019, v právnej veci rozvodu manželov sporových strán a úpravy výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletému. Znalecký posudok bol vypracovaný dňa 15.1.2023 a doručený žalovanej dňa 23.2.2023. Prípustnosť prostriedkov procesnej obrany v konaní je daná skutočnosťou, že znalecký posudok jej bol doručený až po vydaní napadnutého rozsudku, a teda ho nemohla bez vlastného zavinenia predložiť. Zároveň má podľa žalovanej znalecký posudok podstatný vplyv pre rozhodnutie vo veci, keďže závery v ňom uvádzané jednoznačne preukazujú, čo tvrdí. Znalkyňa, okrem iných skutočností, v Znaleckom posudku uvádza, že ako matka zastáva v živote dieťaťa primárnu a najdôležitejšiu úlohu, čo je pochopiteľné najmä s prihliadnutím na jeho vek, kedy má v blízkosti matky naplnené vývinové potreby a rovnako vybudovaný pocit bezpečia a zázemia. Maloletý, ktorý je vo vývinovom období, môže mať strach z výrazných zmien a odmietať ich. Vzhľadom k tomu sa môže obávať, že odlúčenie od matky by mohlo byť pre neho trvalé a preto takéto odlúčenie odmieta. V situáciách, v ktorých si je neistý alebo má pochybnosti môže reagovať oveľa výraznejšou citovou reakciou. Zároveň na neho negatívne vplyva narušený vzťah medzi jeho rodičmi, pričom maloletý môže mať podvedomú tendenciu ochraňovať matku ako primárnu vzťahovú osobu, ktorá je pre neho dôležitá. Dodala, že: „Znalkyňa počas vyšetrenia nezistila vedomé tendencie k manipulácii maloletého dieťaťa“. S poukazaním na uvedené sú tvrdenia žalobcu, ktorý uvádza, že manipuluje maloletého proti nemu a že reakcie maloletého v prípade, keď odmieta styk s otcom, sú len dôsledkom „zastrašovania a rozrušovania maloletého“, nezakladajúce sa na pravde, účelové a znaleckým posudkom preukázateľne vyvrátené.

34. Na tomto základe žalovaná žiadala odvolací súd, aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alebo aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne a prizná jej plnú náhradu trov konania.

35. Proti výroku III. tohto rozsudku o trovách konania podal odvolanie žalobca.

36. Žalobca sa s aplikáciou § 257 CSP nestotožnil. V tomto prípade ide o situáciu, keď žalovaná účelovo, tendenčne a bezdôvodne bráni jeho kontaktu s maloletým. Z odôvodnenia rozhodnutia nie je zrejmé, v čom súd prvej inštancie vzhliadol ako spravodlivé poskytnúť ochranu osobe porušujúcej práva inej osoby a dokonca ju označiť za „obeť žalobcu“, a naopak, v čom považoval za nespravodlivé, aby úspešnej sporovej strane nepriznal náhradu trov konania na bránenie jej porušeného práva.

37. Žalobca poukázal na uznesenie Okresného súdu Prievidza zo dňa 8.12.2022, sp. zn. 8C/34/2022-67, ktorým bol zamietnutý návrh žalovanej na spojenie vecí, vrátane tejto veci, z dôvodu, že „Zo spisov je ďalej zrejmé, že bude potrebné v konaniach vykonať rozsiahle dokazovanie, ktoré by nebolo možné uskutočniť na jednom pojednávaní. V uvedených konaniach žalobca uplatňuje nárok na náhradu škody za jednotlivé neuskutočnené stretnutia, pričom v konaniach sú rôzne skutkové tvrdenia produkované žalobcom aj žalovaným (líšia sa dôvodmi neuskutočnenia - maloletý styk odmietal, maloletý bol chorý, bol v kontakte s COVID pozitívnou osobou), pričom v niektorých prípadoch sa líšia aj exekučné tituly. Vzhľadom na počet konaní a tieto odlišnosti by nebolo možné efektívne vykonať dokazovanie na jednom pojednávaní. Súd má ďalej vedomosť, že vzhľadom na skutočnosť, že styk žalobcu s maloletým naďalej neprebíha a je predpoklad, že žalobca si bude naďalej uplatňovať nároky za tieto neuskutočnené styky samostatnými návrhmi, nebude ani reálne možné všetky tieto nároky rozhodnúť v jednom konaní“. Už len to vylučuje možnosť existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa podľa § 257 CSP. Žalobca zdôraznil, že s rozhodnutím o zamietnutí návrhu na spojenie vecí súhlasí v celom rozsahu.

38. Podľa žalobcu nemožno nepriznať náhradu trov konania podľa § 257 CSP. Ak súd prvej inštancie samostatným rozhodnutím konštatuje, že sa od začiatku konania domáha ochrany svojich práv procesne správnym spôsobom, nemôže na základe tej istej argumentácie náhradu trov nepriznať práve pre jeho procesný postup, pretože v takom prípade ide o nekontrolovanú voľnú úvahu súdu. Navyše je nespravodlivé, aby sa domáhaním ochrany svojho práva, a to nároku náhrady škody, dostal do situácie, keď náklady na uplatnenie svojho práva prevyšujú priznaný nárok náhrady škody a napádaným rozsudkom súdu vzniká tak paradox, že je lepšie sa so spôsobenou škodou zmieriť a nič nerobiť, ako zákonným spôsobom požívať súdnu ochranu a brániť sa proti dlhodobému, účelovému a zákernému správaniu sa žalovanej.

39. Do pozornosti dal žalobca priebeh pojednávania, keď zákonný sudca v inej veci, i napriek uzneseniu o zamietnutí vecí a internému usmerneniu postupu súdu vo veci samotnou predsedníčkou Okresného súdu Prievidza (o čom bol žalobca informovaný na pojednávaní vo veci sp. zn. 15C/33/2022), spojil konanie v právnej veci 12C/34/2022 a konanie v právnej veci 12C/46/2022. Je nesporné, že priebeh pojednávania bol zmätočný, neprehľadný, nehospodárny a nadbytočne zdĺhavý v dôsledku myšlienky si (len dvoch!) zmarených stykov počas pojednávania. Uvedené dokazuje, že spojiť hociktoré obdobie konania do jedného tak, ako to v odôvodnení tvrdí prvoinštančný súd, by bolo absolútne neúčelné, neprehľadné, zmätočné a nehospodárne. Len spojenie dvoch žalôb o náhradu škody do jedného konania prinieslo očakávanú neprehľadnosť. Každá žaloba o náhradu škody si vyžaduje dôkladné posúdenie s rozsiahlym dokazovaním a ktorékoľvek spojenie obdobných vecí, čo i len dvoch, prinesie do konania neprehľadnosť, čoho dôkazom bolo vyššie uvedené priebeh pojednávania.

40. Žalobca namietal, že nie je jeho úlohou suplovať, dopĺňať a obhajovať už raz rozhodnutý a správny procesný postup súdu. Súd prvej inštancie navyše svojvoľne dotvára dojem, že koná účelovo s cieľom poškodiť žalovanú, čo zásadne odmieta, pretože už len zo skutkových okolností prípadu takéto konštatovanie nemôže obstáť.

41. Podľa žalobcu jednotlivé veci týkajúce sa náhrady škody nie je možné objektívne spojiť. Je nesporné, že v jednotlivých veciach ide o rôzne právne tituly odôvodňujúce jeho styk s maloletým, pri ktorom žalovaná súd zavádza. Žalovaná tvrdí, že ide vždy o zmarené styky v priebehu po sebe nasledujúcich dní. Avšak z uvedených dátumov zmarených stykov je zrejmý opak, nakoľko ide o rozdielne časové obdobia a rovnako v každom konaní ide o rôzne skutkové tvrdenia a vždy iný,

vymyslený príbeh žalovanej, ktorý je potrebné dôkladne posúdiť a v celom rozsahu vyvrátiť, čo nie je možné uskutočniť hospodárne v jednom konaní. Je to práve žalovaná, ktorá dlhodobo, sústavne a účelovo bez akéhokoľvek ospravedlniteľného dôvodu bráni v jeho styku s maloletým.

42. Žalobca tak mal za to, že napadnutý rozsudok vo výroku III. je vnútorne rozporný, nepresvedčivý, arbitrárny a nezohľadňuje vykonané dokazovanie, kontext, okolnosti, ako aj jeho postavenie ako rodiča, ktorý nemá dieťa zverené do starostlivosti, a teda logicky nemá rovnaké možnosti ako žalovaná. Napadnutý rozsudok nepochopiteľne „legitimizuje“ konanie žalovanej ako matky, ktoré by mohlo byť opakovane zneužívané (z kontexte a existencie desiatok podobných konaní aj zneužívané dodnes je) na obchádzanie jej zákonných povinností.

43. Vzhľadom na uvedené žalobca žiadal odvolací súd, aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že mu prizná nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Zároveň žiadal priznať aj náhradu trov odvolacieho konania.

44. K odvolaniu žalobcu sa vyjadrila žalovaná. S odvolaním nesúhlasila. So závermi súdu prvej inštancie ohľadom náhrady trov konania sa stotožnila. Trovy konania žalobcu neboli účelne vynaložené. Preto žiadala rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku III. potvrdiť a priznať trovy odvolacieho konania.

45. K odvolaniu žalovanej sa vyjadril žalobca. Argumentáciu žalovanej považoval za nedôvodnú. V tejto súvislosti odkázal na závery súdu prvej inštancie, s ktorými sa stotožnil a bližšie ich rozviedol. Preto žiadal potvrdiť napadnutý rozsudok vo výrokoch I. a II.

46. V replike sa žalobca pridržiaval skôr vedenej argumentačnej línie.

47. V replike a duplike žalovaná argumentačne odkázala na svoje skoršie stanoviská.

48. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I. a III. je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť.

49. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. odvolaním napadnutý nebol, preto je v tomto výroku právoplatný a týmto rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutý.

50. Odvolací súd sa venoval najskôr odvolaniu žalovanej, nakoľko sa týkalo merita veci. Následne odvolací súd posúdil odvolanie žalobcu, ktorý namietal rozhodnutie súdu prvej inštancie o náhrade trov konania.

51. Žalovaná namietala, že súd prvej inštancie nerozhodol správne o náhrade škody žalobcovi. Namietala, že súdom nariadený styk žalobcu s maloletým sa neuskutočnil výlučne pre vôľu maloletého, pretože maloletý styk s otcom v rozsahu na prespanie odmietal. Žalovaná ďalej namietala, že súdne rozhodnutie o styku otca s maloletým nebolo správne, pričom i neskôr, na jej odvolanie, bolo preto odvolacím súdom zmenené. Svoje konanie považovala žalovaná za také, ktoré sledovalo najlepší záujem maloletého a požiadala ohľadom styku o súčinnosť aj orgán sociálnej kurately, avšak k dohode o zmene styku nedošlo.

52. Odvolací súd tieto námietky žalovanej nepovažuje za dôvodné.

53. Žalobca požaduje náhradu škody titulom vynaložených cestovných nákladov za deň 31.7.2020. V tomto čase existovalo vykonateľné (hoci neprávoplatné) uznesenie súdu prvej inštancie o neodkladnom opatrení zo dňa 1.7.2020, č.k. 18P/54/2019-389, ktoré žalobcovi umožňovalo styk s maloletým okrem iného i dňa 31.7.2020. Podľa tohto uznesenia bol totiž žalobca oprávnený stretnúť sa s maloletým v dňoch 27.7.2020 od 9.00 hod. do 2.8.2020 do 17.00 hod. a od 24.8.2020 od 9.00 hod. do 30.8.2020 do 17.00 hod. v neprítomnosti matky.

54. Práve okolnosť, že v rozhodnom čase existovalo vykonateľné rozhodnutie súdu, ktoré ukladalo žalovanej povinnosť maloletého na stretnutie s otcom včas a riadne pripraviť, neumožňuje prijať záver, že žalovaná tak nemusela urobiť z dôvodov, ktoré uvádza.

55. Vykonateľnosť, je vlastnosť rozhodnutia orgánu verejnej moci, ktorá umožňuje vynútenie splnenia povinnosti uloženej takýmto rozhodnutím. Z toho možno logicky dovodiť, že ten, komu je vykonateľným rozhodnutím uložená povinnosť, musí túto povinnosť splniť. Z tejto kategorickej požiadavky možno zľaviť v zásade iba v prípade, ak by splneniu uloženej povinnosti bránili objektívne okolnosti. V opačnom prípade, teda pokiaľ by vykonateľné rozhodnutia orgánov verejnej moci nemuseli byť v zásade kategoricky plnené, znamenalo by to popretie princípov záväznosti rozhodnutí orgánov verejnej moci a rozhodnutia verejnej moci by stratili na význame, ktorý majú v rámci doktríny právneho štátu. Pripustenie všeobecnej možnosti neplniť povinnosti uložené vykonateľnými rozhodnutiami orgánov verejnej moci by viedlo v konečnom dôsledku k anarchii.

56. V posudzovanom prípade to znamená, že žalovaná nemohla nespĺnenie povinnosti uloženej vykonateľným rozhodnutím súdu relevantne odôvodniť tým, že rozhodnutie bolo v konaní o opravnom prostriedku zmenené. Významné totiž je, že v rozhodnom čase existovalo s obsahom nedotknutým opravným prostriedkom a práve s týmto obsahom bolo v rozhodnom čase vykonateľné. Procesné predpisy poznajú množstvo opravných prostriedkov. Tak riadnych ako aj mimoriadnych. Neskoršia korekcia rozhodnutí orgánov verejnej moci, ba ani ich zrušenie pre nezákonnosť však principiálne nemôže znamenať, že v čase, kedy boli tieto rozhodnutia vykonateľné bolo možné nimi uložené povinnosti neplniť. Opačný prístup by prakticky popieral možnosť, aby rozhodnutie vôbec nadobudlo atribúty vyplývajúce z jeho vykonateľnosti.

57. Ďalšia námietka žalovanej sa týkala vôle maloletého, ktorý mal podľa žalovanej styk s otcom v rozsahu na prespanie odmietat'. Žalovaná preto považovala nespĺnenie uloženej povinnosti za súladné s najlepším záujmom maloletého. Odvolací súd sa stotožňuje so žalovanou, že záujem maloletého dieťaťa je kľúčovým kritériom pri rozhodovaní vo veciach maloletých. V tomto konaní o náhradu škody však bolo nevyhnutné vychádzať z toho, že toto kritérium bolo zohľadnené v konaniach starostlivosti súdu o maloletého, a pokiaľ bolo v konaní starostlivosti súdu o maloletého istým spôsobom rozhodnuté a rozhodnutie nadobudlo vykonateľnosť, nebolo prípustné, aby súd v konaní o uplatnenej náhrade škody súlad so záujmom maloletého nanovo hodnotil alebo prehodnocoval.

58. Neobstojí ani tvrdenie žalovanej, že mala snahu realizovať styk za asistencie kolíznej opatrovníčky. Ani absencia takejto asistencie nepredstavuje prekážku, ktorá by objektívne neumožňovala súdom nariadený styk žalobcu s maloletým. Prítomnosť tretej osoby pri odovzdávaní maloletého nebola vykonateľným rozhodnutím nariadená.

59. Podľa odvolacieho súdu nie je namieste ani poukaz žalovanej na vyhlášku ministerstva spravodlivosti SR č. 207/2016 Z.z., ktorú je podľa žalovanej nutné analogicky použiť a podľa ktorej sa pri výkone rozhodnutia berie do úvahy správanie a názor maloletého. Uvedená vyhláška sa aplikuje pri výkone rozhodnutia a vyhodnotenie správania a názoru maloletého je tu vecou súdu. Je to teda súd, ktorý vyhodnocuje správanie a názor maloletého v kontexte vykonateľného rozhodnutia a túto možnosť nemožno analogicky vzťahovať na iné situácie, pretože by opäť došlo k popretiu významu vykonateľného rozhodnutia verejnej moci.

60. Napokon odvolací súd považoval pre posúdenie správnosti napadnutého rozhodnutia za významné, že žalovaná ani včas neoznámila žalobcovi, že jeho styk s maloletým sa dňa 31.7.2020 uskutočniť nemôže. S týmto záverom súdu prvej inštancie (konštatovaným v bode 25. napadnutého rozsudku) žalovaná v odvolaní ani nepolemizuje a nevyvracia ho.

61. Popri uvedenom právnom posúdení považoval odvolací súd za nadbytočné vykonávať dôkaz znaleckým posudkom č. X/XXXX zo dňa 15.1.2023 predloženým žalovanou v odvolacom konaní. Ide o znalecký posudok vypracovaný dňa 15.1.2023, pričom v tomto prípade ide o náhradu škody za náklady vynaložené dňa 31.7.2020. Navyše, ako sama žalovaná v odvolaní upozorňuje, tento znalecký posudok bol vypracovaný vo veci rozvodu sporových strán a úpravy výkonu rodičovských práv a povinností. Žalovaná netvrdí, že by bol vyhotovený na účel posúdenia, či dňa 31.7.2020 existovala objektívna prekážka vylučujúca styk žalobcu s maloletým. Iba dôkaz mieriaci na túto skutočnosť by

bol pre toto konanie relevantný (a prípustný za splnenia podmienok § 366 CSP). Samozrejme za situácie, že by žalovaná existenciu takto konštatovanej prekážky styku žalobcovi včas oznámila, čím by si splnila prevenčnú povinnosť predísť škode v podobe cestovných nákladov žalobcu na objektívne nerealizovateľné stretnutie s maloletým.

62. Všetky odvolacie námietky žalovanej tak neobstoja práve z dôvodu, že nespĺnila povinnosť, ktorá jej vyplývala z vykonateľného rozhodnutia súdu. Akceptovanie ktorejkoľvek námietky žalovanej by viedlo k popretiu atribútov vykonateľnosti rozhodnutia orgánu verejnej moci a k popretiu významu rozhodnutí orgánov verejnej moci pre funkčnosť práva ako takého.

63. Uvedené však kategoricky neznamená, že nemôžu existovať okolnosti, odôvodňujúce nesplnenie povinnosti žalovanej pripraviť a odovzdať maloletého jeho otcovi v rámci realizácie styku podľa vykonateľného rozhodnutia súdu. Takouto okolnosťou môžu byť objektívne prekážky najmä na strane maloletého, vyplývajúce typicky napríklad z jeho zdravotného stavu. Pokiaľ teda v rozhodnom čase existuje objektívna prekážka pre stretnutie s otcom, túto žalovaná včas otcovi oznámi, a v prípadnom súdnom konaní tohto typu aj následne preukáže, je potom namieste konštatovať, že splnila prevenčnú povinnosť predísť škode, ktorá by mohla vzniknúť otcovi zbytočným cestovaním za účelom realizácie styku. Tak tomu bolo napokon aj v prípade nároku uplatneného otcom v konaní pred OS Prievidza sp. zn. 15C/33/2022, v ktorom súd obdobnú žalobu otca zamietol práve na tom základe, že matka včas otcovi oznámila zdravotné problémy maloletého a v konaní ich existenciu následne preukázala. V takom prípade ani odvolací súd dôvodnosť žaloby nevzhliadol a rozhodnutie potvrdil v konaní 17Co 9/2023. Uvedenú situáciu je potrebné dôsledne rozlišovať od skutkovej situácie riešenej v tomto konaní.

64. Vzhľadom na vyššie uvedené závery odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie v merite veci rozhodol vecne správne. Preto napadnutý rozsudok vo výroku I. potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

65. Žalobca v podanom odvolaní namietal výrok III. o náhrade trov konania. Nestotožnil sa s aplikáciou § 257 CSP súdom prvej inštancie. Upozornil na uznesenie súdu v inej veci zo dňa 8.12.2022, č.k. 8C/34/2022-67, ktorým zamietol návrh žalovanej na spojenie vecí, vrátane tejto veci. Zdôraznil, že nespojenie vecí bolo vecne správne. Podľa žalobcu by spojenie vecí vytvorilo neprehľadnosť v jednom konaní. Nemohli byť jednotlivé veci spojené aj preto, že ide o rôzne právne tituly odôvodňujúce styk s maloletým, pričom žalovaná vždy tvrdí rôzne príčiny neuskutočnenia styku, ktoré sa musia v konaní vyvracať a dôkladne posudzovať. Žalobca doplnil, že nemôže obstať, ak súd prvej inštancie na jednej strane vyhovel jeho nároku, a zároveň na druhej strane tento postup odôvodnil nepriznanie náhrady trov konania.

66. V tomto konaní uplatnený nárok má však svoje špecifikum v tom, že sa nejedná o jedno z mnohých periodicky sa opakujúcich stretnutí (napr. každý párný víkend). Vtedy by bola skutočne namieste úvaha, že nerealizovanie stretnutia môže mať iné dôvody pri každom opakujúcom sa termíne a takéto veci sa skutočne na spoločné uplatnenie nemusia hodiť, pretože sa pri každom samostatnom termíne môžu posudzovať iné skutkové okolnosti. V tomto konaní uplatnený nárok má však základ v jedinom termíne styku otca s maloletým, a to v termíne styku (31.7.2020), ktorý sa mal realizovať počas letných prázdnin v školskom roku 2019/2020 v čase od 27.7.2020 od 9.00 hod. nepretržite do 2.8.2020 do 17.00 hod. Žalobca pritom samostatnými žalobami uplatnil nároky za viaceré dni uvedeného intervalu, v ktorých opakovane cestoval do bydliska maloletého so zámerom vyzdvihnúť ho. Z uvedeného dôvodu sa jednalo o jediný termín styku so skutkovo prakticky totožnými okolnosťami jeho nerealizácie. Preto nebolo účelné podávanie samostatných žalôb za každý deň tohto jediného termínu styku a odvolací súd sa plne stotožňuje s aplikáciou ust. § 257 zo strany súdu prvej inštancie v tomto špecifickom prípade ako aj s dôvodmi, ktoré súd prvej inštancie považoval za dôvody hodné osobitného zreteľa umožňujúce úspešnému žalobcovi náhradu trov konania nepriznať. Vzhľadom na uvedené potvrdil odvolací súd napadnuté rozhodnutie aj v časti výroku o náhrade trov konania.

67. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP tak, že žiadnej zo sporových strán náhradu trov konania nepriznal, nakoľko ani jedna zo sporových strán nedosiahla v odvolacom konaní úspech (ani jednému z odvolaní odvolací súd nevyhovel).

68. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).